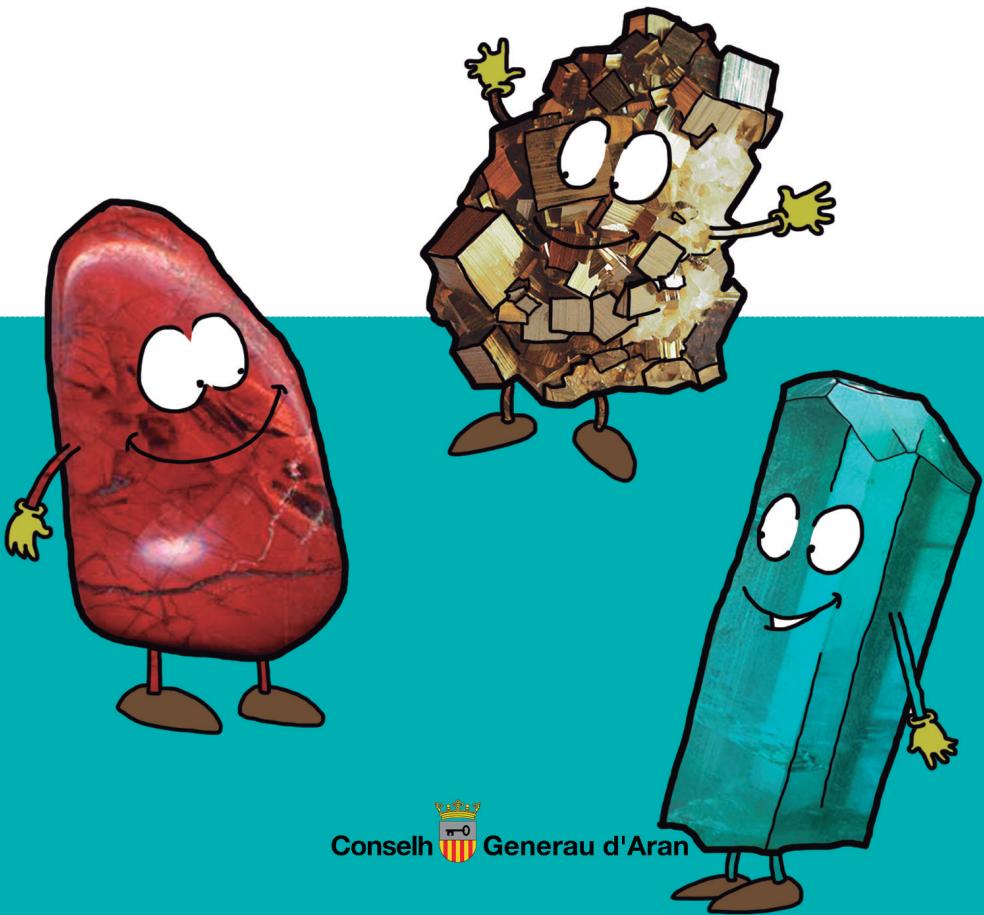

TU AULESA

Cristina Enseñat Beso

Illustracions: Joan Escrivà

Adaptacion pedagogica de Marianna Boya Ané

1èr Prèmi dera 13au edicion deth
Prèmi Aran de Literatura, an 2013,
Categoria Conde Infantil

ISBN: 978-84-89940-93-2

DL: L 883-2014

Estimat amic,

Aguest aute conde que vas a liéger ara ei tanben ua istòria deth tòn temps e passe en un lòc que coneishes, de segur, fòrça ben. Ath delà, damb aguesta petita aventura vas a apréner fòrça causes dera man des diuèrsi personatges que i apa-reishen e que te van a dar tota ua leçon de geologia.

Abans de liéger

1. Sabes se qué vò díder “Geologia”? Cerca era definicion e ditz en quina des assignatures qu'estudies ena escòla la poderíem trebalhar.
2. Ath protagonista d'aguest conde, sembla que non li agrada massa escotar en classa pr'amor qu'a viatges s'engüege? A tu tanben te passe? Quines son es assignatures que t'estimes mès e quines non t'agraden guaire ? Explica eth perqué des tues preferéncies.
3. As pensat bèth còp s'anar tara escòla ei quauquarren de profit? Penses que çò qu'aprenes en estudi te servirà en tòn futur? Podetz hèr un petit debat en classa. Separatz-vos en dus grops: per un costat es que volgatz deféner que tot çò qu'aprenetz ena escòla ei interessant e util tà formar part dera nòsta societat e per aute costat, es que volgatz argumentar qu'ena escòla non s'aprenen causes utiles tà víuer en societat. Se tracte de hèr un debat a on podetz manifestar era vòsta opinion pròpia o simplement deféner ua

postura encara que non sisue era vòsta personau.

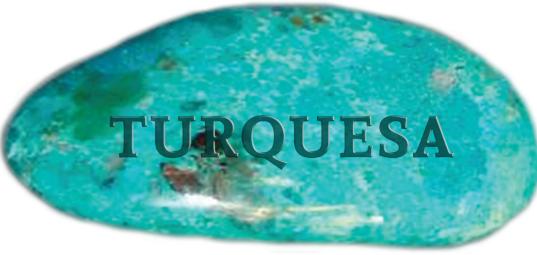
Eth mèstre o era mèstra pòt moderar eth debat e podetz trigar un o dus secretaris tà escriuer es conclusions finaus.

Finaument, e a compdar des conclusions escrites, reflexionatz toti, damb ajuda dera mèstra, sus aguesta question: entà qué servís anar tara escòla? Ara òc qu'ei eth moment de díder çò que reaument pensatz sus aguesta question e non de representar un papèr o un aute en debat.

Ara ja pòs començar a liéger aguest conde. Demori que gaudisques deth descurbiment deth nòste protagonista e ages ua lectura plan profitosa.

Entà dempús!

TURQUESA

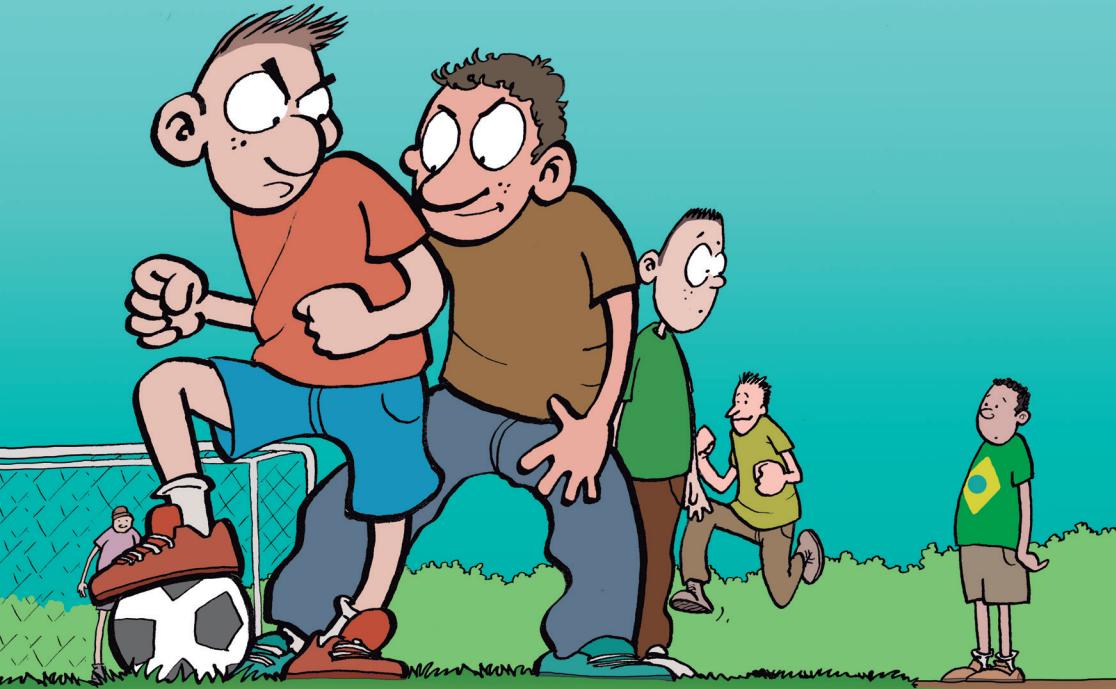
Vaquí, qu'un dia de tardor, ara fin de setembre, un mainatge fòrça guiterós se trapaue ena classa de sciéncies, pr'amor qu'era sua professora li auie demanat que se posèsse a recuélher tot eth materiau escampilhat pes taules. Non auie escoitat lèu arren dera leçon deth dia que tractau sus es mineraus. Pòc li vagaue ada eth saber es sues proprietats! Siguec tota era estona tamb Marc, eth sòn mielhor amic, escambiant cròmos e parlant se com de ben s'ac auie passat ena hèsta deth sòn pòble, hège quinze dies, lançant bales de petit calibre as bòles e pipòts dera paradeta que mès li agradaue. Non auie falhat ne un tir e que n'ère orgulhós d'èster tan bon tiraire.

Ja auie acabat era classa de naturaus e auien d'anar tath pati. Entà Quique, qu'atau se didie eth nòste protagonista, ère eth mielhor moment deth dia: jogar tamb es amics ath fotbòl, l'apassionaue! Eth, tostemp hège de dauantèr; era vertat ei qu'ac hège fòrça ben, sustot quan jogaue tamb Brandon, qu'ère un mainatge nauvengut

de Brasil e que quan Quique li passaue era pilòta, era màger part des viatges, la calaue laguens dera porteria contrària. Dera sua còlha d'amics, n'i auie un, Edu, que se resistie a que joguèsse Brandon pr'amor que li treiguie eth protagonisme e soent, quan hègen es equipes, ath praube mainatge lo excludien. Quique, entà non enfrentar-s'i, perque Edu ère eth lidèr deth grop, non se prononciaue, mès, sabie qu'aquerò que hègen ère injust. Se deishauen influenciar toti e arrés auie era noblesa de méter en question era decision deth lidèr. Aguest didie qu'es de dehòra non auien es madeishi drets pr'amor que mos volien imposar es sues règles deth jòc e qu'atau es d'aciugessíem perdent. Eth sòn pair l'ac auie dit mès d'un viatge: "mos auem de hèr a respectar".

Quique sabie que non ère atau. Brandon sonque volie jogar e ne sabie un pialèr pr'amor que, de ben petit, auie jogat fòrça pes carreràs de Manaos, ua grana ciutat deth Brasil. Corrie coma eth vent e dominaue era pilòta lèu lèu ara perfeccion. Sonque i auie ua auta persona qu'ère ara sua nautada: era sua fraia Helèna. Quique jamès auie vist jogar tan ben ath fotbòl a ua mainada. Quauquarren qu'ère clar: aué, tanplan, qui non jogarie que serie eth.

Era senhoreta li demanèc era ficha qu'auie de ramplir sus totes es varietats e caracteristiques

des dètz mineraus qu'acabaue d'explicar. Marc ère mès escarrabilhat e, encara qu'auie parlat, se n'auie encuedat d'anar prenenòta de çò que didie era mèstra. Quique, per contra, non prenec ne un apunt. Tà qué anuae a pèrder eth temps? Sonque auie eth cap en sajar de repassar toti es cornèrs des atraccions e non pas en escotar.

Era mèstra, tamb contundéncia, lo pelegèc e, per aguest motiu, ara, ère solet arremassant toti es mineraus entà classar-les en sòn lòc. Açò que non li agradaue bric. Non entenie se perqué s'auie d'apréner tot çò que se referie ad aqueres pèires inèrtes que non auien vida e qu'entada eth non auien era mès mendre importància. Ère

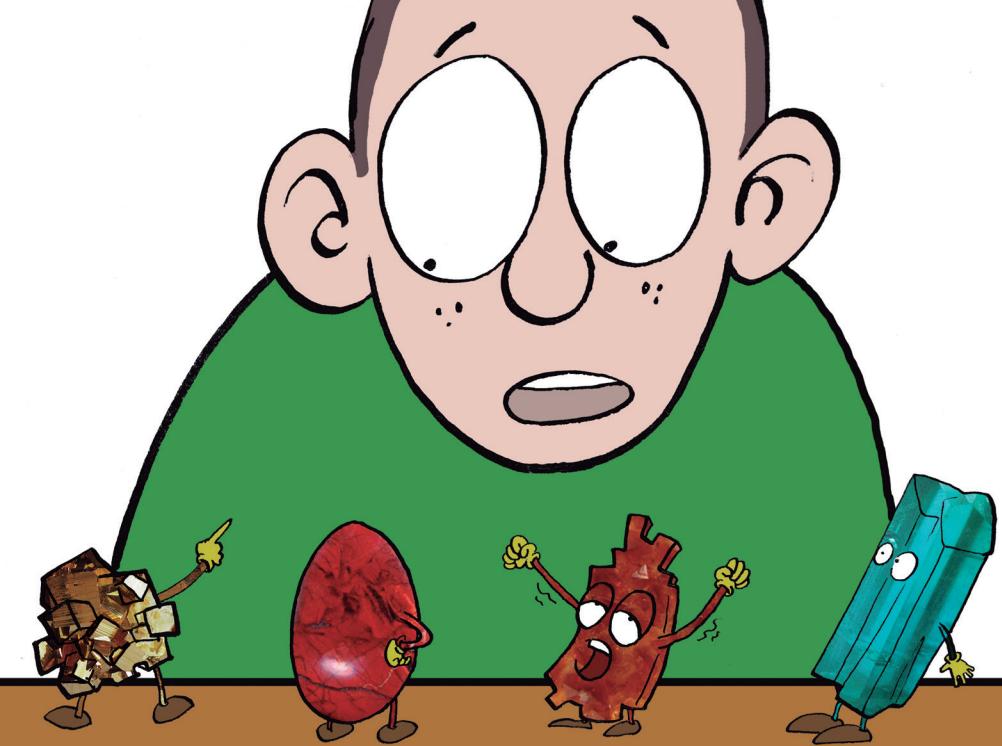
enfadat! Toti deuien hèr ara pilòta e eth aquiu, endreçant tot çò qu'auien deishat en pagalha. Se seiguec ena cagira e metec es codes dessús dera taula e ben desengustat que bohèc. Non sabie per a on començar. Metec eth cap dessús des braci e en lheuar-lo viuec era experiéncia mès desconcertanta dera sua vida.

De patac, es mineraus èren viui. Comencèren a botjar-se e a parlar entre eri sense cap problema. En un moment ja n'i auie un bon corròp dessús dera sua taula, enquiat punt que s'auec de hèr entà darrèr. Aquerò deuie èster un sòn, pensèc, pr'amor que non ère pas possibla ua causa atau. Se heireguèc es uelhs dus o tres viatges mès, èren toti aquiu deuant sòn, enquia qu'un d'eri s'auancèc e li didec:

—Escota, mainatge, coma pòt èster que mos mens-prèdes se non sabes arren de nosati? Mos coneishes entà pensar que non auem cap d'interès per tu? Mos as dedicat ça'm par ua minuta entà coneisher-mos?- li demanèc eth minerau mès decidit qu'auie dat un pas entà flancar-li ua bona mocada.

—Mès, tu qui ès? Com ei que podetz parlar? Ètz mineraus e arròques e non auetz vida! — arresponc Quique tot espantat.

—Donques, jo sò concrètament Pirla e era tua

mèstra te n'a parlat de jo, mès, coma non esco-taues! Nosati, es mineraus, auem moltes propriedats e sense nosati non poderies víuer; èm imprescindibles en tot er univèrs. De qué te penses qu'ei format tot? - Cres que sonque der aire?

Non podie pas èster! Ua simpla pèira li parlaue! Volie gésser ath mès córrer, mès li podie mès era curiositat. Com li podie passar tot aquerò? Guardèc un shinhau mès d'apròp a Prita, tota daurada e tamb reflèxes ludenti. Çò que li auie dit non ère cap de pegaria e non se li auie passat jamès peth cap aquera evidéncia. Ère un shinhau empennadit per non auer estat mès atentiu as explics dera mèstra.

–Desencuse senhora Pirla, mès, era vertat ei qu'a jo jamès m'a interessat er airau de Coneishement deth miei. Çò que mès m'agrade ei er espòrt. De gran que voi èster fotbolista, e des boni, e era unica assignatura que m'agrade qu'ei era educacion fisica. Es autes non m'interessen, sonque m'i prèdi qu'un shinhau, tot just entà aprovar-les e passar de cors.- arresponc Quique.

–Vam a sajar entre toti de cambiar era tua actitud tà que te prengues era vida de ua auta manèra. Es personnes, se pèrden er interès e era curiositat per çò que les entore se dèishen fòrça causes peth camin. Sabes se qué ei un minerau?

–Ei ua arròca. N'i a de desparières formes e colors e se trapen enes menes.

–Non, un minerau, non ei ua arròca. Era arròca ei formada per mineraus e rèstes organics. Eth minerau ei un solid omogenèu que se presente de forma naturau qu'a estat format coma resultat dera interaccion de procèssis geologics autant de tipes fisics coma químics.

Alavetz s'auancèren dus mineraus mès e li dide- ren:

–Sabes qu'ua des causes fondamentaus entà definir un minerau ei era sua estructura cristallina?

-Qui ètz vosati dus?

Jo sò Diamant!

-Òc era vertat ei que te pogui reconéisher. Ès famós pera tua ludentor.

-Exactament, pera ludentor qu'ei era forma en qué era superfícia interactue tamb era lum incidenta e as umans vos fascine!- didec Diamant tamb un ton ironic.

-Jamès ac auessa pensat!- didec pensatiu Quique.

-E tanben pr'amor que sò eth mès dur de toti; es mèns atòms an ua distribucion tridimensionau e non se desplacen.

-Ah, òc? Aquerò non ac sabia. Alavetz, ès eth mielhor de toti?

-Non, nosati non èm coma vosati que competitz per tot. Cadun a ua valor que lo identifique e lo hè especiau.

Òla Quique.
Jo sò Grafit!

–E auem era madeisha composicion tamb Diamant mès es mèns atòms se dispausen en huelhes que se pòden desplaçar ues dessús des autes e per açò sò mès trende.

–Era vertat ei qu’ei un mon ben curiós eth vòste!- arresponec eth mainatge cada viatge mès interessat-. Eth color tanben servís entà diferenciar-vos, non?

–Mos estimam mès de díder que servís entà definir-mos. Mès tanben pòt èster qu’un madeish minerau se presente tamb desparièrs colors e a cadun se li dongue un nòm.

–Ah, òc? E quin ei eth cas?

–Donques Quars, quan ei lilà se ditz Ametista, quan ei auriò, Citrina, s’ei transparent, Cristalh d’Arròca e s’ei marron escur, Quars Ahumat. Alavetz s’auancèren es quate mineraus. Qui-que les prenec un per un e les observèc d’apròp. Li semblèren meravilhosí e non podie deishar d’apreciar es desparièrs tonalitats de cada minerau.

–E quines son es autes proprietats que vos identifiquen a cadun? - demanèc eth mainatge, que començau a èster atrèt pera convèrsa.

–Coma cada persona a un caractèr, cada minerau a ues proprietats coma son era tenacitat, era fractura, era exfoliacion, era ludentor, eth pes especific, era color dera raia...

Hec un pas entà deuant e alavetz, un aute minerau que li didec:

–A jo me deues reconéisher, non? Cada dia, ena escòla mos trapam e tu mès d'un viatge m'as hèt a servir.

–Ei vertat, ès Greda. Aué è aprés qu'auetz ua utilitat ena nòsta vida vidanta.

–E tant! T'as parat bèth viatge a pensar enes aplicacions qu'auem en diuèrsi camps dera activitat humana? Dirècta o indirèctament, era indústria modèrna depen de nosati. Sonque pensa enes ordenadors e enes mobils que tant t'agraden. Quique hège uns uelhs coma plats. Se demanaue se com podie èster que jamès auesse pensat en tot aquerò?

–Jo madeish- tornèc a préner era paraula Grafit- non sò tan dur, ne tan ludent com eth diamant, mès, me hès a servir tanben plan soent, perque tamb qué te penses que se hèn es mines des gredons?

Non auie passat guaire estona quan se presen-

tèren Topazi e Rubí, qu'amassa tamb Diamant, tanben li heren a enténer que d'eri se hègen mils e mils de jòies.

—Era mia mair a un didau de maragda e un colhar de pèrles, que li regalèc eth mèn pair. Tos-temp ac ditz tota orgulhosa! - comentèc Quique.

—Nosati èm tanben fondamentaus entara agricultura, ja que se'n trèn es engrèishi entà fertilizar era tèrra! - cridèren Fosfat e Nitrat que non vólien èster mens.

—Quique - intervenguec Prita - as entenut a parlar bèth viatge dera Gemoteràpia?

—Non, ei eth prumèr viatge qu'enteni aguest nòm. Se ges era paraula teràpia ei que dilhèu a bèth poder guardidor, non? - demanèc dobtós eth mainatge.

Òc, veigui qu'ès capable de dedusir eth sens dera paraula. Ven a èster, coma ben dides, qu'ès pèires o gèmes, a mès dera beresa, mos balhen fòrça e mos transmeten energia e açò a, vertadèrament, un gran poder guardidor. Armonizen es desequilibris, atrèn era bona sòrt e vigorizien eth nòste camp magnetic.

Quique ère per moments mès impressionat per tot çò qu'escotaue. Jamès auesse imaginat

qu'aquieres pèires, qu'enquia alavetz non les auie dat cap de valor, auien eth poder de hèr-mos a sénter mielhor.

Aiguamarina, tamb eth sòn color blu lo sedusic en un virament de uelhs. Se placèc deuant deth mainatge tamb era intencion de captar era sua atencion. La seguic Jaspin Vermelh, Jade Verd, Pèira Lua, Ambre, Citrina. Tot siguec ua desfilada de colors tant espectaculara que Quique demorèc ben embelinat. Non podie deishar d'admirar tanta beresa. Alavetz, sense saber se coma, Turquesa queiguec en tàrra e se li'n desprenec un trocet petit. Quique l'arremassèc e li demanèc se se lo podie sauvar coma present. Era li didec qu'òc. Alavetz entenec eth perqué a fòrça personnes e sustot as hemnes, les fascinen tant es jòies: perque an un poder ipnotizador. Eth, en aqueth moment ère tanplan ipnotizat!

—Ua auta causa que, segurament tanpòc sabies, ei qu'es mineraus son imprescindibles entara elaboracion deth teishit deth nòste còs e d'autas causes vitaus entat nòste organisme. Ath delà, se vòs auer ua bona salut non i pòden mancar es saus mineraus.- li remerquèc un viatge mès Pirla.

—Òsca, me vòs hèr a creir qu'eth nòste còs tanben foncione gràcies as mineraus?

—Ne pòs èster ben segur pr'amor que pòs queir

malaut se te manquen eth potassi, eth calci, eth liti, eth iòde ... E as pensat jamès que tota era nòsta planeta tèrra ei formada per ua superfícia d'arròques, mineraus e sable que diboishen es montanhes, sarrades, tucòs e desèrts? Te'n das compde qu'eth nòste empèri compren, coma t'è dit de bon començament, tot er univèrs.

—As tota era arrason, m'auetz hèt a descurbir un mon qu'auia deuant mèn e non n'èra bric conscient dera sua magnitud e importància! Me cau arreconéisher qu'as estat ua plan excellenta mèstra!

“Quique, Quique!” entenec. Ère era veu deth sòn amic Marc que lo reclamaue des dera pòrta dera aula de sciéncias:

—Vene, que te cride era senhoreta!
Gessec en tot córrer e quan arribèc ena classa, es auti companhs e companhes ja èren seiguts en sòn

lòc Dempús de pujar deth pati, e era mèstra li demanèc:

–Ja as acabat de remassar com t‘è manat, totes es caishes de mineraus?

Quique demorèc mut; auie gessut tan rapidament que non s’auie embrembat de plaçar-les en sòn lòc. Ara òc que li queirie un castig mès gran. Mès, entà gésser deth pas, didec:

–Òc senhoreta, son totes ben plaçades!

–Ben, prenetz toti eth libre de lengua qu’ara torni, vau a veir com ac as deishat tot!

Quique ja se premanic entà cuéller era agenda, pr’amor que, de ben segur, aurie ua nòta per mala conducta e bèra causa ath darrèr bric agradiua. Ja s’entenien es passi dera mèstra que tornaue e, era sua suspresa siguec quan li didec:

–Se cuedèsses tan ben es tues causes com as arremassat toti es mineraus, era tua nòta d’actitud sèrie mès nauta. Semble que luden mès e tot qu’adès quan les auem visti. Ara sonque manque que me ramplisques corrèctament era ficha. Deman demori que la pòrtes acabada.

Quique non entenie arren. Tot çò que li auie passat aqueth maitin non auie explicacion, mès non ère eth moment de condar-l’ac ad arrés. Ne eth madeish sabie tamb certesa s’ère vertat o ac auie

soniat. Dempús tornarie entara aula de sciéncias tà sajar de descurbir tot eth mistèri. Ara qu'ère mielhor auer era boca barrada.

En acabar era classa de lengua, li demanèc ath sòn amic Brandon se lo volie acompanhar tara bibliotèca entà acabar era ficha sus es mineraus. Eth li responec que non pr'amor qu'ère fòrça decebut. Coma cada dia, ena ora deth pati, s'auie tornat a pelejar tamb Edu que, tamb desencuses absurdes, non lo deishauve jogar jamès. N'ère hart e decidic que ja non ne volie saber arren d'eri. Se trobaue solet e trist. Quique, non sabie se qué dider-li. Li sabie grèu pèrder un amic coma eth perque s'ac passauen fòrça ben dehòra dera es-còla pescant en arriu e cambiant cròmos de toti es fotbolistes mès famosi. Tanben sabie qu'ère er unic que lo poirie enténer se li explicaue era sua istòria perque eth, tostemp li'n condaue d'istòries fantastiques qu'auie viscut en Brasil.

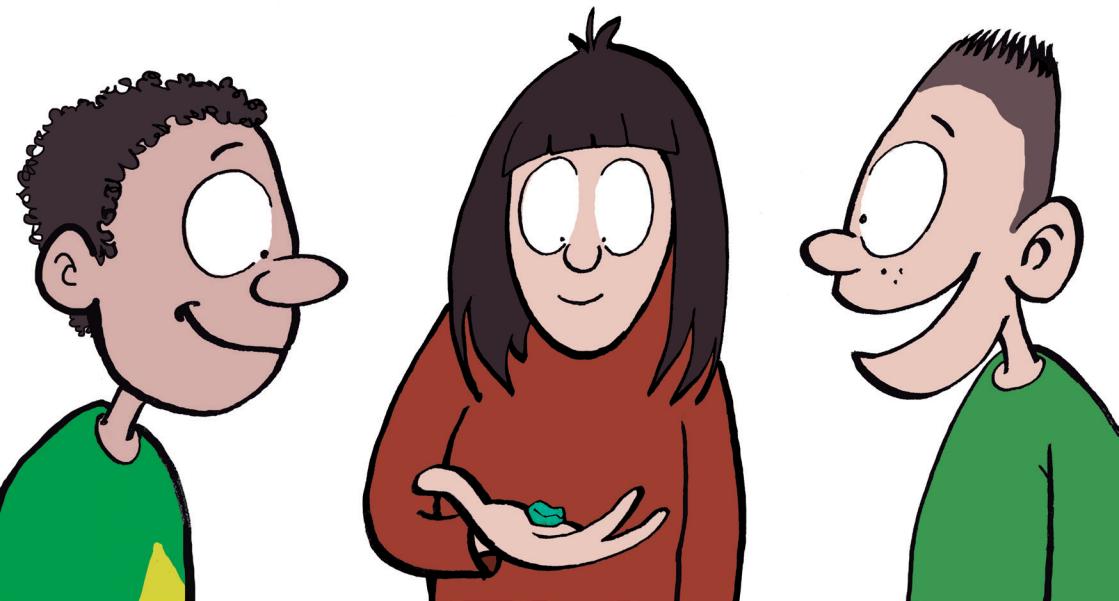
Aquera estranya experiéncia lo hec a cambiar. Entenec que non ère bon competir e que cada persona s'a de valorar per coma ei e non permetter qu'arrés te mensprède. Abans de baishar en tot acabar-se era classa, tornèc entara aula de sciéncias entà comprovar s'auie arrason era mestra. Ère tot perfèctament plaçat en sòn lòc. Alavetz prenec ua des caishes e guardèc tamb atencion cadun des mineraus, les observauve de-

morant que li tornèssen a parlar, mès non siguec atau. Èren toti en sòn lòc ben classadi e immobils. Aguest viatge li semblauen fascinants. Un a un les reconeishec e anaue apreciant de nau es sues qualitats e proprietats, es sues colors, era sua autenticitat. Aqueri mineraus deuien èster magics, perque çò que li auie passat ère inconcebible, mès com li didie Brandon, era linha entre çò qu'ei reau e irreau pòt èster plan subtila.

Siguec londeman quan se trapèren, un aute viatge, toti en pati entà jogar a fotbòl. Quique comenràc a toti es companhs que serie bon organizar de forma diferenta es equipes. Les hec a enténer que non ère just que tostemp joguèssen es madeishi. Toti, e tanben es mainades que volessen, auien dret a hè'c. Se tractaue sonque de pactar, pendent tota era setmana, quin dia li tocaue a cadun. Tamb aguesta naua proposicion gessien guanhant era majoria, encara que bèri uns aurien de jogar mens. Per descompdat qu'Edu, eth lidèr, non i siguec bric d'acòrd. Comencèc a dar mil rasons en contra mès aguest viatge non li serviren d'arren. Sonque dus o tres mès que li arrien es sues gràcies li heren costat mès vederen qu'es auti non l'acompanhauen. Alavetz s'aueren de híger ar acòrd senon non compdarien tamb eri. Aqueth dia cambièren fòrça causes. Quique podec escuélher era sua equipa e entre es components i èren Brandon e tanben era sua germana.

Atau siguec coma d'autes mainades tanben poderen jogar e atau demostrar qu'èren adretes jogant ad aguest espòrt autant coma es mainatges.

En gésser dera escòla se sentie fòrça erós; auie estat capable de creir en eth madeish e tanben enes auti. Se calèc era man ena pòcha e trapèc quauquarren petit. Ac guardèc e vedec qu'ère un trocet de Turquesa. Ère era pròva de que tot aquerò non siguec un sòn. Tamb un hiu de hèr hec un didau e pensèc en hèr-li un present ara sua mair. Tot d'un còp, entenec era votz deth sòn amic Brandon que lo cridaue des de luenh. Ven-guie ath mès córrer tamb era sua fraia. Es dus li arregraïren era sua actuacion en pati; non auien entenut eth sòn cambi d'actitud tan contundent. Alavetz, Quique se decidic a condar-les era sua misteriosa istòria. Sabie que podie confiar enes dus. En tot acabar, era mainada li didec qu'en

sòn país, eth poder des mineraus ère plan reconeishut e qu'era n'auie fòrça. Credie en eri e sabie perfectament entà qué servie cadun.

Quique la escotaue encuriosit e sense saber perqué li balhèc eth didau a Helèna. Era, estrambor-dada, l'ac arregraïc tamb un punet. Quique jamès desbrembarie aqueth dia. Qui li anaue a díder qu'aqueth tèma tan pòc atractiu entada eth coma èren es mineraus, lo mercarie tant ena sua vida. Cau díder qu'ena ficha sus es mineraus, era mès-tra li metec un détz.

Conde condat, conde acabat.

Fin

Comprenença lectora

1. Com se ditz eth protagonista d'aguesta istòria? Hè-ne ua petita descripcion damb es donades que t'aufrés eth conde.
2. Qui son Brandon e Helèna? Quina situacion viuen ena escòla?
3. Quin ei eth hèt que succedís ena classa e que hè qu'eth protagonista sigue castigat? Quin ei eth castig impausat pera mèstra?
4. Era aventura que viu aguest mainatge ena classa de sciéncies poderie èster reau? Perqué?
5. Ditz es mineraus qu'intervien ena istòria e explica entà qué servissen?
6. Segurament, damb aguest conde as après fòrça causes des mineraus, autant coma Quique. Penses que liéger te pòt servir tà apréner causes sus era sciéncia o sus d'auti tèmes? Justifica era tua responsa.
7. Torna a liéger aguesta frasa: “ Es personnes, se pèrden er interès e era curiositat per çò que les entore se dèishen fòrça causes peth camin”. Qué

penses que vò díder? Comenta eth sòn significat damb es tòns companhs.

8.   Qué ei çò que hè que Quique demore embelinat damb es mineraus? Penses que Dempús d'aguesta experiéncia, eth mainatge sajarà d'intéressar-se pes classes de sciéncias?

9.   Quan acabe era estona deth pati, eth prau-be mainatge non a auut cap eth temps d'arremasar es mineraus coma l'aien manat. Qué passe quan era mèstra va a veir s'a deishat era aula de sciéncias endreçada?

10.   I a un tròç de minerau qu'apareish ena pòcha de Quique e que semble que li a dat fòrça sòrt. Quin ei? Cerca bèra imatge en Internet tà que pogues conéisher eth sòn aspècte.

Lexic e Gramatica

1.   Coneishes eth significat d'aguestes paraules? Hè ua frasa damb cadua d'eres, de manera que demòstres que coneishes eth sòn significat.

Minerau	Escarrabilhat	Contundéncia
Inèrtes	Desengustat	Tenacitat
Engrèishi	Subtila	

2. Trapa un sinonim e un antonim d'aguestes paraules. Tà cercar-les as de tier en compde eth contèxte a on se trapen aguestes paraules, e susvelhar que sigue apropiat.

	SINONIM	ANTONIM
a) Arremassar:		
b) Enfadat:		
c) Desparières:		
d) Bèra:		

3. Explica eth significat d'aguesta expression qu'apareish en tèxte:
“Deishat en pagalha”

Ortografia

14. Cerca en aguesti fragments deth tèxte es errors ortografics qu'apareishen e soslinhar-les. Un còp hèt, corregís-les.

Dera sua colla d'amics, n'i auie un,
Edu, que se resistie a que joguesse
Brandon pramor que li treiguie eth
protagonisme e süent, quan ègen
es equipes, ath prauve mainatge lo
excludien. Quique, enta no enfren-
tar s'hi, perque Edu ère et lidèr deth

grop, no se prononciaue, més,
sabie que aquerò que ègen ere
injust.

Era mestra, tamb contundència,
lo pelegec e, per aguest motiu,
ara, ère solet arremassan toti es
mineraus enta clasar-les en son
loc. Açò que no li agradaue vric.
Non entenie se perqué s'auie de
aprener tot çò que se referie ad
aquieres pèires inertes que no
auien vida e que entada eth no
auien era més mendre
importancia.

15. Justifica se perqué aguestes paraules pòr-
ten accent.

- Orgulhós:
- Nòta:
- Demanèc:
- Èster:
- Desparières:
- Arròca:
- Escuélher:

Ua estona entà reflexionar...

16. A despiet que Brandon e Helèna non son es protagonistes d'aguesta istòria, an un papèr fòrça important en aguest conde.

Ara fin deth conde, Quique pense: "non ei bon competir e cada persona s'a de valorar per coma ei e non perméter qu'arrés te mensprède".

Reflexionatz, -prumèr a nivèu personau-, sus era istòria d'aguesti companhs de Quique, vengudi d'un país different e que se trapen damb dificultats tà hèr amics pr'amor que bèth mainatge non les accèpte tà jogar.

Sajatz de meter-vos ena sua pèth per un moment. Pensa se qué haries s'es tòns pairs decidissen d'anar-se'n tà un aute país tà anar a cercar trebalh, s'en aqueth país non parlèssen era tua lengua, e s'en arribar ena escòla i auesse mainatges que te menspredèssen e non volessen jogar damb tu.

Un còp ajatz pensat en aguesta situacion, compartitz damb es companhs es sentiments que vos an vengut tath cap.

Pensatz qu'era actuacion finau de Quique a estat era adequada? Coneishetz companhs-es que se

trapen ena ua situacion semblanta? Quina actitud prenetz damb eri-es?

Entà apréner mès...

17. En aguest conde as coneishut fòrça causes sus es mineraus. Mès segurament, desconeishes era sua forma, es sòns colors... Elabora ua ficha coma era qu'as en exemple que seguís sus cada un d'eri.

IMATGE	NÒM: _____
	COLOR: _____
	LÒC A ON SE PÒT TRAPAR: _____ _____
	PROPRIETATS: _____ _____
ENTÀ QUÉ LO HÈM A SERVIR: _____ _____ _____	

Trebalham amassa!

Estimat amic,

Ara qu'a arribat eth moment de trebalhar amassa damb es tòns companhs, e que sigues tu eth protagonista dera tua aventura.

Lieg atentivament que te vau a condar se coma!

Sustot, rebremba que quan trebalham en grop, ei important meter-mos d'acòrd entre es membres dera equipa, respectar e tolerar es opinions des auti mainatges e mainades e èster solidari damb es companhs.

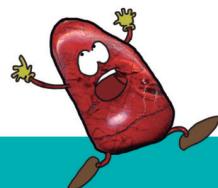
- a) Repartitz-vos per grops de trebalh de 4 o 5 personnes e trigatz un tèma qu'ajatz trebalhat ena classa o un de nau que vos interèsse a toti es membres deth grop. Pòt èster sus quinsevolh matèria. Per exemple: es èsters vius o es personatges istorics mès importants deth sègle XX.
- b) Un viatge ajatz decidit quin tèma vos interèsse, trigatz es personatges deth vòste conde, qu'auràn d'èster autanti coma membres deth grop. Un de vosati serà eth mainatge o mainada, que, coma

Quique, aurà de trapar-se per suspresa as personatges magics. Es auti seratz personatges relacionadi damb eth tèma qu'ajatz escuelhut e daratz tota ua leçon ath mainatge o mainada despistat.

c) Un còp trigadi es protagonistes, escriueratz un petit dialòg entre aguesti personatges. Podetz campar un aute viatge era aventura deth nòste amic Quique, entà guiar-vos. Ath delà, auratz de cercar informacion sus es vòsti personatges entà que tot çò que diguen sigue vertadèr.

Rebrembatz qu'auetz de participar toti es membres dera equipa e qu'eth trebalh amassa de toti ei mès valuós qu'es idees d'un solet.

d) Finaument, podetz representar dauant des vòsti companhs eth vòste pròpri petit teatre, tà que toti poguen apréner quaquarren interessant sus es vòsti personatges.

Sabes se qué ei era Prita?
Entà qué utilizes eth grafit?
De quin color ei eth Jaspe?
Com saberies s'ei un diamant?